SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 15, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ЛЮТОГО 1990 Ч. 30. РІК XCVII

УКРАЇНЦІ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ СЛУЖИТИ В ІМПЕРСЬКІЙ АРМІЇ

Київ (ПС УГС). — В неділю, 4-го лютого, на площі Жовтневої революції в Києві відбувся багатотисячний мітинг протесту проти проходження військової служби громадянами України за її межами. Мітинг організувала Спілка Незалежної Молоді України з участю всіх інших неформальних об'єднань.

Під час мітингу були підняті десятки блакитно-жовтих прапорів, гасла і транспаранти з написами: „Хочемо захищати Україну, а не імперію!", „Не убий!", „Совєтська імперія — окупаційна армія" тощо. Перед народом виступили представники НРУП, УГС, УНДЛ і гості з Азербайджану. Промовці закликали до боротьби за суверенну українську державу зі своїми власними професійними збройними силами.

Сержант совєтської армії Сергій Науменко, що відбуває військову службу в Азербайджані зачитав заяву про свою відмову служити за межами України. Мітинг прийняв резолюцію з вимогами надати громадянам України можливість служити у війську лише на території республіки, ліквідувати військові катедри у вищих школах і скасувати політвідділи в армії та Міністерстві внутрішніх справ.

Запорозька Січ була темою наукової конференції

Москва. — Республіканські організації — Академія Наук, Фонд Культури, Товариство Охорони Пам'ятників, Історично-Культурний Заповідник на острові Хортиця — провели конференцію для фахівців з історії запорозького козацтва: археологів, краєзнавців, етнографів, філологів, архітектів.

Конференція відбулася на острові Хортиця в залі однієї з шкіл. Учасники наголошували, що за багато років вони вперше могли зібратися для обговорення таких важливих проблем, оскільки тема козацтва „була криміналом в науці, в літературі і в мистецтві".

Повідомлення про цю конференцію опублікувала газета „Московские Новости", зауваживши, що ніяких попередніх повідомлень про цю подію в пресі не було, лише напередодні одним рядком було згадано в місцевій газеті.

„Запорозька Січ, — сказано в „Московських Новостях", — перша в Европі народно-демократична республіка, яка дала приклади фармерського господарства, високого рівня статистики, державного регулювання соціяльно-економічних процесів і охорони природи".

„Коли Україна кипить — Ґорбачов відчуває горяч"

Джерзі Сити, Н.Дж. — Під таким заголовком появилася в нюйоркському щоденнику „Нюздей" з 7-го лютого стаття пера Дейвіда Р.Марплса, який, як відомо, є автором двох книжок англійською мовою про нуклеарну катастрофу в Чорнобилі, а тепер працює науково в Канадському Інституті Українських Студій в Едмонтоні над книжкою „Україна під Ґорбачовим" разом зі співавтором Романом Сольчаником.

Добрий знавець сучасних обставин в Україні він стверджує, що тепер Україна кипить і що Міхаїл Ґорбачов має саме в Україні велику проблему, бо він не може дозволити собі втратити нарід, який нараховує 50 мільйонів, а з тим понад 25 відсотків важливих індустріяльних споруд. Далі автор пригадує злочини Сталіна відносно України, як і його наслідників аж до „панування" на Україні русифікатора Щербицького. Він підкреслює важливість Установчого з'їзду Народного Руху України за Перебудову і наслідки дії цієї організації в цілій Україні, важливість екологічних проблем і перемін в українській церковній ділянці із легалізацією Української Католицької Церкви.

Тому на думку Д. Марплса, М. Ґорбачов добре здає собі справу з небезпечної ситуації, яку він має в Україні і не може дозволити на те, щоб там події пішли тим ходом, що в балтицьких державах. Але ані він, ані комуністична партія, хоча і змінена, не можуть розв'язати величезних економічних, соціяльних і політичних проблем України.

З початком цього року українська мова стала знову державною мовою України, а економічний суверенітет є темою дискусій. Створено партію „зелених", а Народний Рух України за Перебудову росте постійно.

Після двох декад повної байдужости, українці почали самі вирішувати свою дальшу долю, закінчує статтю Д. Марплс, тому майбутнє СССР може повиснути на терезках ваги.

МОЛОДЬ ДІТРОЙТУ ДУХОВО ПОЄДНАЛАСЬ З УКРАЇНОЮ

Дітройт. — Тут в неділю, 21-го січня, молодечі організації Пласт, СУМ, ОДУМ ТУСМ та Студентський Клюб при Вейнському університеті зійшлися разом щоб духово з'єднатися з братами й сестрами в Україні, які творили живий ланцюг з Києва до Львова з нагоди Дня Соборности та Незалежности української держави.

Свято почалось урочистою Службою Божою, яку відправив отець протоігумен Вернард Панчук, ЧССВ в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш. По Службі Божій вся молодь та частина громади вийшли з церкви, тримаючи руки, символізуючи живий ланцюг, та перейшли до шкільної авдиторії на апель.

На апелі було приблизно 250 учасників, молоді та громадянства. Марта Куропась, голова ТУСМ в Дітройті, яка вела апелем, почала програму словами зі звернення Української Гельсінкської Спілки „Проснись народе України! Тебе будять дзвони історії!" Відтак всі присутні відспівали національний гимн.

Д-р Уляна Юрків, членка ТУСМ, виголосила головну промову. Андрій Шрубович, голова ОДУМ, відчитав уривки з Четвертого Універсалу. Член СУМ Тарас Лось прочитав лист з Харкова про відновлення СУМ в Україні. Вірш про Крути виголосила Ліда Юзич, членка Пласту. Опісля молодь та громада злучилися в коло тримаючи руки, щоб символічно з'єднатися з народом в Україні. Ліда Цісарук відчитала вірш „Синам України" написаний Михайлом Малявком спеціяльно з нагоди живого символу незламної єдности. Через те, що загально громадські всеукраїнські урочистості відбувалися в Києві на Софійській площі, а у Львові біля пам'ятника І. Франкові, апель відспівав „Не пора" і молитву „Боже Великий".

Кінчаючи апель, М. Куропась відчитала уривок зі звернення Секретаріяту НРУП до українського народу: „Брати і сестри землі української! Перетворімо відзначення Дня Соборности України на свято людської згоди, доброзичливости, гуманности і взаєморозуміння!"

ХОЧУТЬ ПРИСПІШИТИ СКЛИКАННЯ З'ЇЗДУ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

Москва. — Президія Верховної Ради СССР відбула позачергову зустріч-засідання з участю генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР Міхаїла Горбачова й одноголосно прийняла рішення про скликання надзвичайної сесії Ради народних депутатів в найближчому часі. Депутати розглянуть справу прийнятих останнім пленумом ЦК КПСС постанов про ліквідацію 6-ої статті совєтської конституції, яка позбавляє привілеїв для будь-якої політичної партіїк, включно з Комуністичною, та введення в СССР багатопартійної системи з рівночасним збільшенням повновластей для уряду президента.

Не зважаючи на те, що пропозиції ЦК КПСС не були ще прийняті з'їздом Компартії, який є заповіджений на червень, і не потверджені Верховною Радою, совєтські керівники спішаться надати якнайбільше повновластей для М. Ґорбачова, надіючись, мабуть, що через збільшення його авторитету врятують від катастрофи саму Комуністичну партію і її прибудівки, які знайшлися у великих клопотах, — кажуть політичні аналітики і знавці підсовєтських відносин.

Збільшення права для уряду президента запропонував на минулому пленумі ЦК КПСС сам М. Ґорбачов, а його підтримала більшість членів, не зважаючи на критику деяких консервативних кіл, що теперішня система не може дати собі ради з національностевими проблемами і не здібна розв'язати пекуче економічне питання. ТАСС, совєтське урядове агентство, назвало це збільшення повновластей для М. Ґорбачова „ще одним кроком вперед до демократичної системи".

Спеціяльна сесія народних депутатів в числі 2,250 осіб, більшість яких становлять члени Комуністичної партії, має також право узаконити пропозиції пленуму ЦК КПСС, відкрити шлях для багатопартійної системи, прийняти нову плятформу Комуністичної партії, яка передбачає перебудову структури екзекутивної влади із збільшеними повновластями для президента.

Нову політичну плятформу, про яку досі тільки говорили за кулісами і потихенько, опублікували 11-го лютого центральні совєтські газети, не наголошуючи справи повновластей для президента, може зумисно, щоб не встрявати в компетенції зібрання народних депутатів. Плятформа обговорює справи економічні, реєстрацію нових політичних партій, моральну проб-

(Закінчення на стор. 3)

Закликають ЗСА вислати спостерігачів Конґресу на вибори до СССР

Москва. — Група прихильників демократичних реформ в Совєтському Союзі, очолювана Борісом Єльциним, колишнім членом Політбюра і керівником міського комітету Комуністичної партії в Москві, закликає З'єднані Стейти Америки, а зглядно Адміністрацію президента Джорджа Буша, вислати спостерігачів Конгресу на вибори до Совєтського Союзу. На їхню думку, вибори будуть першою спробою ввдення в СССР багатопартійної системи і толеранції партійного керівництва до людей іншої від компартії думки.

Шеф штабу Білого Дому Джан Сануну прихильно поставився до пропозиції висилки спостерігачів після того, як він прийняв на авдієнції представників реформістського руху в СССР, але речники Адміністрації заявили кореспондентам що цю справу наперед докладно перестудіює Крайова рада безпеки і запропонує Урядові свою опінію. Американські політичні спостерігачі й аналітики думають, що висилка такої групи, очевидно за згодою уряду Совєтського Союзу, може причинитись до потепління відносин між обидвома над потугами і докаже скептикам, що президент СССР Міхаїл Горбачов бажає послідовно здійснювати свою програму перебудови й демократизації суспільства на усіх рівнях. З цією думкою погоджується Аркадій Н. Мурашов, прихильник перебудови і член Верховної Ради СССР.

Баб МекАдам з консервативної Вільної конгресової фундації, покликуючись на заяву Дж. Сануну, заявив, що висилка такої конгресової комісії спостереження має „зелене світло" Білого Дому. Згадана фундація була спонзором приїзду до ЗСА групи прихильників реформ. МекАдам думає, що такий крок буде добрий для покращання відносин між державами. Він заявив кореспондентові „Вашінгтон Таймс", що „я маю таке враження, що залишилося полагодити тільки процедуральну справу і делегація спостерігачів поїде до СССР".

Мурашов, МекАдам й інші совєтські відвідувачі розмовляли з Сануну в Білому Домі і представили йому цілу справу процедуральности виборів і користь з присутности закордонних спостерігачів, які, на думку втаємничених у політичні справи осіб, таки поїдуть до СССР, може навіть за згодою самого М. Ґорбачова.

АЛЬЯНТИ ПОГОДИЛИСЯ НА ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

Оттава, Канада. — Альянти у Другій світовій війні — З'єднані Стейти Америки, Совєтський Союз, Великобританія і Франція — підписали 13-го лютого на конференції в Оттаві документ важливого політичного значення. Вони погодилися розпочати формальні розмови про об'єднання Німеччини після 45-річного розподілу тієї країни на дві частини, демократичну, під контролею західніх альянтів, і комуністичну під зверхністю СССР.

Очевидно, процес об'єднання розпочався з низів, а властиво після приїзду до Східньої Німеччини в минулому році генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР Міхаїла Горбачова, після чого із свого посту першого секретаря Комуністичної партії уступив Еріх Гонекер, почались масові демонстрації з вимогою введення демократичної системи, відкриття берлінського муру і взаємні зустрічі між урядовими представниками Східньої і Західньої Німеччини. Після поїздки канцлера західньонімецького уряду до Вашінгтону і Москви, справа об'єднання перейшла у сферу міжнародної політики. Москва і Вашінгтон погодились у принципі на об'єднання з передумовою, що чотири альянтські держави відбудуть в цій справі окрему конференцію і, після випрацювання домовлености, підпишуть спільний договір уневажнюючи тим самим свої претенсії до повоєнної Німеччини. Німеччина зі свого боку устами канцлера Г. Коля і прем'єр-міністра Ганса Модрова, виреклася всяких територіяльних претенсій в Европі, визнаючи теперішні кордони на сході і на заході.

Використовуючи нагоду східньо-західньої зустрічі міністрів закордонних справ в Оттаві, присутні погодилися розпочати переговори про об'єднання, процес якого, на думку політичних аналітиків, триватиме дватри роки. Вміжчасі міністерства фінансів обидвох частин Німеччини погодились на введення одної валюти, тобто західньонімецької марки, започаткування інтенсивних зустрічей на усіх рівнях для приспішення процесу об'єднання та наладнання економічної системи у Східній Німеччині, допасовуючи її до господарської системи ФРН.

Вміжчасі, М. Горбачов, особливо після зустрічі з державним секретарем ЗСА Джеймсом Бейкером, погодився на апсолютну рівність збройних сил в Центральній, Східній і Західній Німеччині. Згідно з цією домовленістю совєтські і західньоальянтські збройні сили не повинні перевищувати 195,000 вояків, але ЗСА можуть втримувати додаткових 30,000 вояків в інших частинах Европи. Це означає, що Варшавський Пакт погодився на американську 30-тисячну перевагу, приймаючи тим самим повністю пропозицію президента ЗСА Джорджа Буша.

Головною проблемою, яка залишилася покищо не розв'язаною є справа членства об'єднаної Німеччини в Північно-Атлантійському Оборонному Союзі (НАТО). СССР волів би, щоб Німеччина була невтральною державою, натомість у ФРН переважають голоси за членство в НАТО.

Це й багато інших справ прийдеться ще вирішити в майбутньому, але в загальному, після оттавської зустрічі, панує атмосфера оптимізму хочби навіть тому, що СССР і його східні альянти настоювали на відбутті чергових подібних конференцій для полагодження усіх наболілих питань.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ТУРИЗМУ в Румунії зрезиґнував зі свого посту, обвинувачуючи Раду національного спасіння в „диктаторських методах", які нагадують попередній комуністичний уряд. Цим міністром є майор Мігай Лупій, який став четвертою з черги особою з тимчасового уряду Румунії, що зрезиґнували зі своїх постів. Будучи військовим старшиною, він відігравав одну з ключевих ролей в революції 22-го грудня минулого року, яка повалила уряд Ніколае Чаушеску, зокрема тоді, коли він появився перед телевізійними камерами обложеної телестудії та звернувся з першим публічним закликом до війська, щоби включилися у всенародну революцію. У своєму резиґнаційному листі він заявив, що його спроби переорганізувати міністерство туризму натрапляли на „надмірні урядові втручання" та „диктаторські засоби зі сторони уряду".

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ відкинув пропозицію президента Міхаїла Ґорбачова про те, щоби ЗСА та СССР мали однакове число війська на території Европи. Він настоює, що додакове число американського війська в Европі є конечним, як „фактор стабілізації" навіть тоді, коли СССР відтягне всі свої війська зі Східньої Европи. Президент Буш твердить, що його плян в подробицях представить потребу додаткових частин американського війська в Европі, він навіть покликається на те, що деякі країни східнього бльоку підтримують його плян.

ПОВЕРНУВШИСЬ З МОСКВИ з підтвердженням того, що президент Міхаїл Ґорбачов і його уряд не мають нічого проти об'єднання двох Німеччин, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль знаходиться в куди кращому становищі у переговорах з прем'єр-міністром Східньої Німеччини Гансом Модровим, що розпочалися у вівторок, 13-го лютого, щоби натискати на швидке об'єднання монетарної системи. Бо коли вони зустрічалися тому два місяці в Дрездені Г. Модров, не знаючи яку мелодію заґравати, говорив про „цілий ряд послідовних громадських договорів" та відігравав ролю великодушного з уваги на те, що відкрив вільний перехід кордону для громадян Західньої Німеччини та Бранденбурзьку браму. Тепер Г. Модров є в дещо сктурнішому положенні, бо не має вже підтримки Москви проти об'єднання, а захитаний авторитет його уряду зовсім не входить в рахубу. Тому й не диво, як твердять знавці цих справ, що канцлер Г. Коль використовує цю ситуацію та всіми силами стремить до швидкого політичного об'єднання.

ЗВІЛЬНЕНИЙ З 27-ЛІТНЬОГО ув'язнення провідник південноафриканських муринів Нелсон Манделя,заявив, що переговори над новою конституцією, яка узглядинить поширення політичних прав для неґрів, моґтимуть розпочатися внедовзі, не зважаючи на ще деякі невирішені питання з президентом Південної Африки Ф.В. де Клєрком. Все ж таки Н.Манделя підкреслив те, що поки розпічнуть будь-які переговори, мусить бути знесено надзвичайний стан в цілій країні та мусять бути звільнені з тюрем всі політичні в'язні. „Коли ці перешкоди будуть усунені, ми зможемо сказати, що ситуація є унормалізована" та можна буде приступити до переговорів, ціллю яких є вирішити майбутність Південної Африки.

ПОНАД 50,000 ГРОМАДЯН зібралося на площі Перемоги в Кишиневі, столиці Молдавії, щоби послухати промовців з обидвох сторін, Комуністичної партії та опозиційної групи Народного фронту. Сам факт, що народ дав можливість обидвом сторонам виголошувати свої ідеї вказує на те, що напружена ситуація дала місце спокійнішому вирозумінні в обидвох таборах. Гостра та ворожа ситуація заіснувала минулої осені між румуномовними молдаванами та російськомовними громадянами після того, як в Молдавії проголошено закон про введення румунської мови, як офіційної мови республіки. Народ оплескував промову нового провідника Комуністичної партії Петра Лучинського, який закликав до взаємної толеранції та до нового порозуміння, але так само гучно оплескували й промовця Народного фронту, що говорив про перебудову інституцій республіки, демілітаризацію молдавської території, введення власної грошової системи та можливости на існування приватних підприємств.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Гаролд Ґрін вже вдруге відклав розгляд справ Джана Поіндекстера з 20-го лютого на 5-те березня. Як уже повідомлялось, колишній президент Роналд Реґен згодився минулої п'ятниці дати свідчення, які стосуються Іран-контра афери, в обороні колишнього віце-адмірала, дорадника президента у справах крайової безпеки. Свідчення Р. Реґена будуть записані на відеоплівку, в загальному нараховується 150 питань, на які колишній президент повинен дати відповіді. Якщо адвокатам Дж. Поіндекстера вдасться доказати, що їх клієнт узгоджував свої дії з Р. Реґеном, то йому вдасться уникнути серйозного покарання. Дотепер Р. Реґен заперечував те, що знав про нелеґальні афери із зброєю. Якщо колишній президент відповість на заплянуовані питання, як обіцяв, то це стане першим випадком, коли президент країни свідчитиме в суді з приводу діяльности його Адміністрації.

У ВАШІНҐТОНІ В ПОНЕДІЛОК, 12-го лютого, почалися переговори в справах торгівлі ЗСА з Совєтським Союзом, які можуть привести до підписання угоди президентом Джорджем Бушем та Міхаїлом Ґорбачовим в червні. Голова американської делеґації Карла Гиллс, відповідаючи на питання чи встигнуть обі сторони до червня усунути всі перешкоди на шляху до угоди, сказала, що цього разу працює дуже здібна група. Головною перешкодою на шляху совєтсько-американського торговельного домовлення є поправка Джексона-Ваніка до закону про торгівлю. Ця поправка зв'язує еміґраційну політику країни із наданням їй статусу найбільшого економічного сприяння в торгівлі з Америкою. Якщо Совєтський Союз отримає такий статус, то це приведе до зменшення мита на товари імпортовані до ЗСА. Совєтську делеґацію очолює заступник міністра зовнішньої торгівлі Юрій Чумаков. В понеділок і у вівторок відбулися перші дві зустрічі двох делеґацій, а в кінці лютого плянується зустріч в Москві. На початку квітня переговори наберуть більшої інтенсивности.

В ЦЕНТРІ УВАГИ НЕ тільки нюйоркської преси, але й преси цілої країни, знову з'явився відомий більйонер Доналд Трамп зі своєю дружиною Іваною. Цього разу розголос не стосується блискучих успіхів супружжя Трамп, але їх розводу після 13-ти років спільного життя. В неділю, 11-го лютого, поголоски,які вже кілька місяців кружляли в найвищих колах, підтвердилися. На прямі питання журналістів Д. Трамп відповів, що, не зважаючи на те, що Івана йому „подобається", вона стає все більш „нестерпною". Я не хочу, щоб на світі з'явилася ще одна Леона Хелмзлі". Пресовий секретар Трампа Говард Рубенстін сказав, що „відносини супружжя Трамп вже неможливо виправити". Р. Трамп заперечив чутки про інших жінок у його житті, як також твердження про те, що Івана є його повноправним бизнесовим партнером: „Івана не має ніякого відношення до справ фірми". Згідно з угодою, яка була прийнята після шлюбу 9-го квітня 1977 року, Івана повинна отримати після розводу лише 20 міл. дол. та віллу в Ґрініч, Конн., де мешкає сама „сметанка". Покищо Роналд випровадився із 50-кімнатного мешкання в Трамп-тавер вартістю 20 міл. дол. Ще не відомо, з ким залишуться діти: 12-літній Доналд, 5-річна Іванка, та 6-літній Ерік, обоє батьків їх дуже люблять.

Є. Ґратович виступить в УІА

Ню Йорк. — У музичній серії „Музика в Інституті" виступить з черговим концертом український скрипаль Євген Ґратович зі своєю дружиною Силвією Ґолмон при фортепіяні в неділю, 25-го лютого, о год. 3-ій по полудні.

Є. Ґратович

Є. Ґратович народжений в Україні, розпочав музичні студії у віці 7 років та скоро показав визначний талант. Він закінчив музичні студії в бостонському університеті ступенем доктора в 1968 році. Вміжчасі дав ряд концертів в Північній і Південній Америці. У 1973 році поступив до кляси майстрів скрипалів славного Яші Гайфеца в Лос Анджелесі. В 1976 році Є. Ґратович став головою департаменту смичкових інструментів в університетській школі музики в Чикаґо і співдиректором музичного ансамблю в Чикаґо, який особливо посвятився виконуванні музики XX сторіччя Став теж членом смичкового квартету „Арктурус". В тому часі познайомився з піяністкою С. Ґолмон, з якою одружився. Разом вони виступають в ЗСА і в Европі та беруть участь у різних музичних фестивалях, вишколах та літніх курсах. В 1988 році вони навчали в Міжнародному інституті в Больцано, а в 1989 році в музичній консерваторії в Інсбруці. Американський композитор Ралф Шейпі написав для них „Фантазію для скрипки та фортепіяну", яку вони виконали в Меркін Голл в Ню Йорку у 1987 році в присутності композитора.

Є. Ґратович є добрим знавцем української музики і на концерті з циклю „Музика в Інституті" в неділю, 25-го лютого буде грати твори В. Косенка, М. Гайворонського, М. Фоменка і Л. Ревуцького, поруч із творами міжнародних музик.

Напередодні концерту дуо Ґратович-Ґолмон будуть виступати на відомій радіопрограмі Роберта Шермана WQXR, на хвилях 1560 AM в четвер, 22-го лютого між 11-ою ранку і 1-ою по полудні.

Квитки на концерт в ціні 25, 15 і 10 дол. можна замовляти телефонічно (212) 288-8660 або поштою UIA-MATI, 2E. 79th St., New York, N.Y. 10021.

КРАЙОВІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

Талли, Н. Й. — Тут, на горі Сонг, в суботу, 17-го лютого, відбудуться крайові лещатарські змагання за першенство УСЦАК та мандрівну чашу в пам'ять Ярослава „Роба" Рубля. Змагання влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб. В п'ятницю, 16-го лютого, о год. 9-ій вечора в Рамада Інн відбудеться льосування стартових місць в присутності представників клюбів. В програмі змагань: реєстрація і роздача нагрудних чисел о год. 8:30 ранку, крутобіг (слялльом) два проїзди о 10-ій год. ранку, обідова перерва о 12-ій год., великий крутобіг, один проїзд о год. 2-ій по полудні, о 7-ій год. вечора — бенкет і забава для змагунів і гостей, проголошення вислідів змагань, роздача нагород і товариська зустріч.

Зголошувати змагунів можна на число телефону: (201) 297-0786. Приміщення слід замовляти, телефонуючи на число: (315) 457-8670.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money-order payable to Svoboda
Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City N.J.
P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Бейкер у Москві

Зараз у першому дні, як тільки закінчилася триденна історична конференція Компартії СССР у Кремлі, в минулий четвер, 8-го лютого 1990 року, прибув до Москви державний секретар Джеймс Бейкер із штабом своїх дорадників. Він перевів у Москві два дні виповнені його засекреченою розмовою із совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе, нарадами за довгим столом з репрезентантами совєтської сторони (можна було оглядати це на телевізійних екранах) і чотиригодинною, знову засекреченою розмовою Бейкера з Міхаїлом Ґорбачовим. Після усіх оцих нарад Бейкер був першим американським державним мужем, який виступив на форумі Верховної Ради. За зразком пресових конференцій у Білому Домі — виголосив вступну промову, після якої приймав запити й давав відповіді та вислухав різні закиди на адресу Америки. У своїй вступній промові таврував висилання Москвою далі зброї і різних товарів Кубі і Нікараґуа із шкодою для власного суспільства, яке переживає господарську кризу, та закликав припинити цю процедуру в ім'я закінчення холодної війни й започаткування співпраці двох великодержав. Із совєтського боку таврували все ще високий американський військовий бюджет, інтервенцію у Панамі, факт ,,оточення" СССР американськими закордонними базами та нехіть проголосити заборону ядрової зброї. На всі ці закиди Бейкер давав вичерпну відповідь. У нарадах за довгим столом йшлося про дальшу частинну редукцію існуючих арсеналів зброї. Дійшло до порозуміння щодо скорочення числа американських і совєтських військ на европейському Заході згідно з пропозицією президента Буша і приготовлено порозуміння щодо редукції ракет на далеку віддаль.

Бейкер відмовився виразно сказати чи у червні цього року Міхаїл Ґорбачов прибуде до Вашінґтону і чи тоді буде підписаний новий військовий договір. Остаточне порозуміння у цій справі залежить і від устійнення подробиць на постійній конференції фахівців у Відні і від апарату НАТО. З політичних справ — найважлівішою, мабуть, була проблема з'єднання Німеччини. Бейкер ствердив, що ЗСА завжди були і є за право німецького народу з'єднатися, але — очевидно — воно мусить статися із ґарантією безпеки сусідів. До речі, зараз після від'їзду Бейкера — до Москви прибули канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль і міністер закордонних справ Ганс Дітріх Ґеншер. За газетними вістками — під час відвідин Бейкера у Москві змінилася там уже атмосфера ворожости супроти з'єднання Німеччини і настало переконання, що це таки дійсно проблема німців і що вона розв'яжеться у найближчому часі. З Москви Бейкер поїхав на короткий час до столиці Болгарії Софії і Румунії — Букарешту та відтіль до Брюсселю, щоб звітувати про хід і вислід своїх нарад Раді НАТО.

Коли читати звідомлення про цю останню місію Джеймса Бейкера, найближчого співпробітника й особистого приятеля президента Буша, останнього шефа штабу Білого Дому за президентури Роналда Реґена, який зрікся був того становища, щоби стати керівником виборчої кампанії Буша осінню 1988 року, то мимохіть приходило порівняння з державним секретарем Реґена Джорджом Шулцом. Порівняння у велику користь Бейкера. Куди вищий формат, куди кращий зовнішній вигляд, спосіб поведення, діялетичний талант, логіка,арґументація, уся постава, яка диктує пошану і вказує, що це гідний керівник закордонної політики американської виликодержави. Та політика Буша-Бейкера керується ,,обережністю" у відношенні до миролюбія СССР. Совєтська імперія не всилі вести тепер давнішу ґльобальну аґресивну політику, але все ще дивиться на Кубу і Нікараґуа в західній гемісфері, як на свої потенціяльні випадові бази. Ліберали в Конґресі й американських засобів масової інформації переочують це, що вони задивлені у Ґорбачова, як в апостола миру і безпеки. Буш і Бейкер, як усі розсудливі люди у світі раді, що загибає комунізм. Але Ґорбачов вірить в його живучість, вірить у можливість відновити силу комунізму почерез демократизацію. Отож Ґорбачов усе ще поклоняється марксо-ленінізмові, хоч водночас сам признає необхідність перебудови по лінії демократизації. Це той незрозумілий клубок взаємосуперечних фраз і діл в Евразії. Буш і Бейкер переговорюють, бо поки йдуть переговори — нема війни. Але вони кажуть правду, що поки існує в Евразії офіційний культ Леніна — можлива тільки політика обережности.

Олександер Серафин

ПЕРЕБУДОВА — ЧИ НОВА ФІКЦІЯ?

II.

1. Не можна забувати, що СССР є у великому клопоті. Радикальні потягнення Ґорбачова є спричинені потребою зредукувати бюджетовий дефіцит. Він спроможний на різні вчинки, щоб лише осягнути свою мету. Треба завжди пам'ятати, що Ґорбачов рішив це зробити на кошти споживача, а не інвестицій в промислові об'єкти чи державної оборони. Фінансування промислових об'єктів, дійсно, значно підвищені. Він ясно зазначив, що підвищення у мілітарних видатках ЗСА буде вповні невтралізоване дією СССР. Пріоритети Кремля є ясні: бути сильною мілітарною потугою, інвестувати в промислові об'єкти конечні майбутньому ростові і, вкінці, задовільнити потреби громадян. Різні пропозиції Ґорбачова треба розглядати з точки зору бюджету; тобто, який вплив вони матимуть на державний бюджет. Пропозиція щодо контролі озброєння, наприклад, є більше спрямована на покращання відносин між Сходом і Заходом ніж на зниження видатків на оборону. Беручи під увагу фундаментальну проблему СССР — бюджетовий дефіцит — переговори в справі зменшення нуклеарного арсеналу є тільки відхиленням уваги з більш пекучої справи, а саме фінансово-економічних взаємин із Заходом.

2. Треба належно оцінити вагомість торгівлі між ЗСА і СССР. Консумпційні продукти і технологія з Заходу є потрібні як сполучники перебудови. Ґорбачов не може спонукати совєтських робітників до більшої продуктивности без якихось винагород за їхній труд. Самі карбованці не вистачають; консумпційні товари є потрібні і вони надають карбованцеві вартости. Імпорт технології із Заходу має подвійну вартість: консервує внутрішні ресурси і приспішує продуктивність. Найновіша технологія дозволяє Москві уникнути високі видатки на досліди і вдосконалення. Високоякісні товари Заходу можна точно скопіювати і експортувати на Захід, заробляючи тверду балюту для СССР. Підкреслюється, що торгівля між Заходом а ЗСА зокрема, є важливим засобом для СССР і що американські стратеги не повинні цього забувати. Ґорбачов є спроможний робити все можливе і радикальне, щоби мати доступ до товарів потрібних до зреалізування перебудови.

3. Не можна бути надто наївним, якщо мова про совєтські заяви до капіталізму. Ми потішаємося, що СССР нарешті починає думати нашими категоріями. І ми вважаємо, що уявне сприймання капіталізму в СССР зближає його до нас, прихильників вільного ринку. Ґорбачов не визнає капіталізму. Капіталізм не можна диктувати згори; капіталістична система працює знизу вгору, коли індивідуальні особи беруть ініціятиву, підтримуючи свої власні інтереси. Ґорбачов витискає більше продуктивности з совєтського господарства, змінюючи тимчасово закони. Так, він ввів в життя певні засади вільного ринку в совєтське господарство, бо так йому доцільніше в осягненні мети. Ґорбачов не бажає приватної власности промисловости, а тільки старається усунути надмірну купівельну спроможність покупця. Це його хитрість — заморозити ощадності і зробити їх дійсно невитраченими.

4. Не можна сприяти культові особи Ґорбачова. Він успішно культивує її на Заході, а особливо його стиль передового лідера подобається американцям. Майбутні зв'язки з СССР мусять бути пляновані не на базі особи, яка займає чільне становище, а на економічних, політичних і соціяльних обставинах поза впливом одної особи. Різно ще може бути з Ґорбачовим, але є і така можливість, що він буде на своєму пості дуже довго. В одному чи другому випадку, ми повинні виминати емоційні реакції, які затемнюють нашу об'єктивність в рішенні фінансувати чи не фінансувати перебудову і може навіть врятувати занепад совєтського господарства. Фальшиві сподівання і приваблююча особистість можуть нас розчарувати.

5. Не треба розміняти економічної і фінансової допомоги за політичні поступки СССР. Прикладом може служити признання СССР привілейованого торговельного статусу в заміну за його кооперацію в ділянці прав людини чи терпеливости до дисидентів. У розпачі вплинути на СССР, пом'якшити його ставлення до підставових прав людини і пом'якшити долю жертвам дискримінаційної і політичної нетолерантности, ми готові на великі поступки не тільки економічні чи фінансові, але і моральні. Не можна торгувати підставовими правами людини — справами життя і смерти — з одного боку і комерційним кредитом чи тарифами з — другого. Коли гроші є частиною пертрактацій тільки по одній стороні, то тоді немає мови про взаємні договори — це є шантаж. Такі домовлення не дають почуття співпраці, але побуджують почуття образи чи кривди.

6. Не треба бентежитися ярликами — це все означає перенесення капіталу. Коли СССР отримує торговельний кредит через комерційні банки або признаний прямо державами Заходу, він не може свобідно його використати. Цей кредит є специфічно пов'язаний з товаром, який він купує. СССР може свобідно ці обмеження виминути. Отже, різниця між родами кредиту є малозначна. Практично, кредит можна використати на любі цілі. Всілякі роди кредиту є корисні для СССР. Всі вони означають перелиття капіталу, який стає підпорою совєтської держави.

7. Конечно удосконалити здатність збирання інформацій. Капітал із Заходу може бути перенесений до СССР різними способами. Отримання точної статистики є, річ ясна, першим кроком до кращого розуміння характеру і обширности совєтського заборгування. Тяжко отримати добрі звідомлення. Статистика Американської Центральної Розвідчої Служби (Сі-Ай-Ей) про совєтську заборгованість не є достовірною і обширною. Також трудно збирати інформації через інтернаціональні кордони в ділянці, яка, за традицією, вимагає утаємничення відносно фінансових трансакцій. Одначе, ставки тут високі. ЗСА повинні започаткувати комп'юторську систему збирання інформацій і віддати її під адміністрацію певному відділенні державного уряду.

8. ЗСА мусить вести пе-

(Закінчення на стор. 4)

Богдан Титла

Помер мистець

У середу, 24-го січня ц.р., перестало битись серце Петра Холодного, мол., великого мистця, дослідника іконограгічного мистецтва, оригінального пейзажиста, графіка, педагога, учасника визвольних змагань і щирого любителя свого народу, особливого звеличника краси природи. Коли брати до уваги оригінальність його мистецтва і його змагання до досконалости, Петро Холодний стоїть поруч інших українських мистців світового значення.

Передусім, він творець нової української ікони і не зважаючи на зв'язок ікони з Візантією і джерелами нашої княжої доби, ікона Холодного належить до сьогоднішньої доби. Елементи сучасности його ікон — це ясно зарисована індивідуальність мистця. Чистота лінії, повага і вибагливість кольору, достойність ритміки — це головні прикмети його ікон. Згідно з традицією, Холодний працював майже все технікою темпери, якою володів з великою майстерністю. Холодного ікони — це молитва фарбами і пензлем. Завершенням земної мандрівки мистця супроводжено молитвами в храмі в Ґлен Спей, де жив покійний останніх три роки, а продовжувались похоронні служіння в церкві-пам'ятнику в Бавнд Бруку в полудне 30-го січня, 1990.

З великою пошаною говорив про покійного Митрополит Мстислав. Митрополит сказав, що серце Холодного залишається в цьому храмі назавжди. Храм, який він розмалював і де постійно служив у процесі прикрашення його. Після похоронів відбулась поминальна тризна, якою проводив Зенон Голубець. Святослав Гординський прощав покійного від мистецького світу.

Гординському висловив признання Митрополит Мстислав і згадав про особливий графічний талант Холодного. І дійсно в галузі книжкової графіки, крім плідної праці в оформленні численних видань, де Холодний створив цікаві ілюстрації, обкладинки і заставки, він зробив вагомий внесок у виданні Православного календаря (41 обкладинка). В його графіці відчувалась висока культура образного мислення. Виставок Холодний влаштовував мало, але ці виставки, які він влаштовував робили на глядача глибоке враження. Широкий діяпазон творчости, глибока лірика його пейзажів, постійний пошук виражальних засобів, індивідуальний стиль відрізняв Холодного не тільки від мистців діяспори, але цілої України й його ім'я чітко занотоване поруч таких велетнів нашого духового відродження у монументальному мистецтві як його батько Петро Холодний, старший, Василь Кричевський, Михайло Бойчук і ще дехто. Сьогодні вже небагато із тих ветеранів мистецтва. Життєва творчість їх стане для грядучих поколінь найвищим естетичним критерієм. Помер мистець — залишилось його мистецтво, його душа і серце.

Про покійного так висловився Святослав Гординський.

Закони природи немилосердні — людина має вирвати в неї час свого існування і проявити себе у вчинках, які житимуть далі в наступних поколіннях. Тут стає особливою відповідальність мистця чи поета перед собою самим і своїми сучасниками — в тому, наскільки він зуміє висловити свою добу в тривалих творах і створити ідеї, які заполонювали б уяву і душі майбутніх. Це і є однією з основних проблем кожної культури, яка хоче бути тривалою і зберегти свою тяглість у майбутньому.

У цьому аспекті творчість Петра Холодного стоїть у центрі ключових проблем нашої доби. Спочатку нашого сторіччя, в першій його декаді, в українському мистецтві вже появилися творчі сили, які почали дивитися далеко вперед. Це були Олександер Архипенко і Михайло Бойчук. Перший пішов шляхом повної модернізації форм, другий — шляхом відродження наших багатовікових традицій. Політичні умови на Україні і справжня війна проти релігійних традицій не дозволили Бойчукові розвинутися вповні, але подібні ідеї, свої власні, почав витворяти Петро Холодний, старший, який оновив українську ікону багатством імпресіоністичних барв. Його син Петро Холодний, мол., пішов ще далі — в напрямі єднання традиції з найновішими стилями нашої доби. Він тут не був уже самотній, бо в цій ділянці творили й інші наші мистці, проте своїм тотальним майстерством Холодний створив, можна сказати, свою власну школу. Тут найважливіші для нас його власні твори, передусім ікони для іконостасів, стінні розписи, мозаїки, вітражі тощо. І сюжетно і стильово вони зовсім у дусі традиції, а одночасно від них повіває духом сучасности цієї позачасової ритмічної гармонії, яка в нашій церкві повинна єднатися із звуковою гармонією співу і богослужебної відправи.

Я, мабуть, не помилюся, коли скажу, що саме в цій ділянці — релігійному мистецтві — мистецтво діяспори створило свої найзамітніші твори. В тих творах виявився естетичний смак і культурний рівень українського суспільства, яке саме таких творів бажало і вимагало від мистців. Як і в часах ренесансу, мистець став виразником естетичних вимог загалу. Це те, що тепер хотіли б досягти теж і мистці в Україні.

Щоб не бути голослівним, я згадаю один факт про значення саме релігійного мистецтва: восени минулого року була в Івано-Франківськім виставка картин одного з чільних сучасних мистців України — Опанаса Заливахи. На відкритті виставки він говорив (згідно із відеозаписом) про те, що в сучасній Україні народ втратив почуття естетики й гармонії, які є основою кожного мистецтва.

(Закінчення на стор. 4)

Роман С. Голіят

ЖИДИ В СССР БОЯТЬСЯ ПОГРОМІВ

Від довшого часу американські кореспонденти часто відвідують Москву, так, як мусулмани Мекку. Їх найбільше цікавить положення жидівської меншости в СССР і засоби масової інформації ЗСА докладно про це сповіщають.

На вечірніх новинках, у п'ятницю, 2-го лютого, кореспондент Сі-Бі- Ес Ден Ратер повідомляв з Москви, що жидівські біженці з Ленінграду інформують, що там для них немає мирного життя, бо тамошні росіяни грозять їм смертю. Ґерасімов у інтерв'ю з Ратером сказав, що це не є прояв антисемітизму, а радше заздрість до жидів, які виїжджають з СССР, там де є мед і молоко, а їх колишні співгромадяни залишаються жити в поганих економічних умовинах.

Френсис Клайнс, у репортажі з Москви, 2-го лютого 1990 року у статті в ,,Ню Йорк Таймсі" — ,,Неспокій антисемітизму спонукує совєтів до перестороги перед ненавистю", стверджує факт, що в Одесі, де колись був більший центр жидівського життя, тамошній уряд видав зарядження, за яким будуть карати ув'язненням ширителів расової ненависти, в той час, коли хвиля страху й поголоски про погроми охопила всі совєтсько-жидівські кола цілої країни.

Дня 18-го січня, група вломників, що провадять кампанію до місцевих виборів, перешкодила зборам московських письменників, вимагаючи: ,,Їдє, забирайтеся до свого Ізраїля!" а інший, через гучномовець кричав: ,,Справа російських жидів, мусить бути поставлена на відповідний рівень", а після його промови й рукопашної бійки, 30 осібняків залишили столичну головну кватиру письменників з малою перепоною зі сторони поліції.

Ще й інші події зареєстрували перестрашені жиди. В центрі Ленінграду й інших місцевих виборчих кампаніях поширена наявна антисемітська агітація. Етнічний зростаючий шовінізм, допровадив до кризи уряд Міхаїла Ґорбачова. У Баку, живе 20,000 жидів, які виїжджають звідтіль, щоб оминути різкий сепаратизм.

Офіційні дані вказують, що під цю пору є менше 1.5 мільйона жидів в СССР, тому запитує Міхаїл Членов, представник жидівських культурних і суспільних угруповань: ,,Чому пересторогу видано в Одесі, де є мало жидів, а не в Москві, де є багато жидів?"

Вперше, по'явилася згадка про проблему антисемітизму в Москві, де живе 200,000 жидів у столичній газеті ,,Московська Правда", де у довгому есеї пишеться ,,Про важке жидівське питання". Членов уважає, що все сам заголовок є провокативний. Ця стаття була відповіддю москвичеві, який писав: ,,Моя внучка плаче. Жінки бояться йти на закуп. Брудні чутки поширюються про жидівські погроми. Чому часопис мовчить? Чому, ані словечка немає від авторитетних кіл Москви?".

Напад на засідання письменників записано й воно зробило пригнітаюче враження на жидівських громадян. Чоловік, який утотожнив себе Смірновим, на зборах письменників викрикував: ,,Товариші-жиди, залишіть зал! Ми є панами країни! Погром прийде за кілька місяців!".

Члени ,,Пам'яті" й інших націоналістичних груп, пікетують підземку в Ленінграді; викрикують антисемітські кличі й погрожують їм. Деякі жиди твердять, що цю діяльність потиху схвалють місцеві комуністичні провідники, використовуючи антисемітизм і націоналістичну справу, як шлях до неохоти підтримці місцевій партії.

У Москві поширене злодійство й першими жертвами його є жиди, які везуть зі собою найважливіше майно. В одній жидівській дільниці, коло ринку в Москві й Ленінґраді, мешканці були так перестрашені поголосками про погром, що на їхнє домагання, вони дістали додатково поліційну охорону.

Журналісти Филис Берман, у статті ,,Розв'язані демони", ,,Форбс", 6-го лютого 1989 року, писала, що ,,Пам'ять" має свої відділи у 30-ох містах СССР. ,,Пам'ять" і подібні організації, святкують все це, що російське, обвинувачуючи большевизм у знищенні російського родинного життя і продуктивних вартостей. І кого вони обвинувачують за большевизм? Відповідь: жидів у союзі з масонами. Націоналістичні екстремісти обвинувачують жидів, що вони займали головні пости в початковому Політбюрі і Центральному комітеті. Вони переконані, що це була жидівсько-масонська конспірація, яка впала на родючий ґрунт.

Професор історії Кент університету Савль Фрідман написав антиукраїнську книжку ,,Погромщик — убивство Симона Петлюри", обвинувачуючи Головного Отамана у жидівських погромах. Варто запитати цього професора, на основі яких джерел він написав цей пасквіль?

Інж. Іван Саврук
Львів

СПОГАДИ ОДНОСЕЛЬЧАН ПРО СОТНИКА СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

I.

Поміж залізною дорогою та битим шляхом Львів-Самбір лежить окутане зеленню село Хишевичі. Довкола цього мальовничого села — урожайні поля та зелені левади, переткані килимами жовтого лоташу, білими смугами божого тіла та рожевого вогника: Ще на зорі дитинства добре запам'яталося, як поля колосилися золотистими ланами пшениці, жита, як сріблисті загони гречки гостинно запрошували на мед невтомних трудівниць незліченних бджіл.

Здалека відчутний аромат та гудіння бджілок свідчив про повну гармонію між працею людини-господаря та природою.

Хто раз походив босими ногами по ранній росі, по спушеній землі за плугом, хто бачив сівача зерна, над яким здіймався високо в небі голос жайворонка, той назавжди полюбив рідну землю і де б він і ким не був, завжди повертається до неї, шукаючи в ній насолоди, наснаги, ласки і спокою.

Наближаючися поїздом чи автобусом до села, однаково спостерігаємо найперше високу баню з хрестом мурованої церкви, де ти ходив ще дитиною; все село в зелених садах, над якими височіють зелені ясени та тополі. А коли наближаєшся до села, замітиш верби при потічках та дорогах, а то й почуєш плескіт качок у потічку Коропець. Мабуть, колись там коропи водилися, то й назва його пішла від них, як розказують старші. Та що там розказують! Я, бувало, ще малим хлопцем сам ловив у ньому і карасів, і линів, і щуки, а в'юнів у ньому було безліч.

Став посеред села — береги його — зелена мурава. Яка невисказана краса, — місце дозвілля для дітвори. Це не просто саджавка, ні... ні, — це справжній став. Там молоді хлопці коней купали; коні плавали, тільки вуха виставляли з води. Ми голі, як мати родила, верхом на конях, спрямовувала їх на ще більшу глибину.

Не подумайте, що це казки старого дідуся, таки ні! У цьому ставі, що через нього пробирався потічок Коропець до річки Верещиці, водилися і дикі качки, і швидконогі дикі курочки в шуварах, які нас так притягали до себе. Та не була б це повна картина, якщо б не згадати, що став межував безпосередньо з великим пасовиськом, де випасалися і коні, і корови, та галасливі стада гусей, що раз-у-раз, розмахуючи крилами, злітали у повітря.

Отак, дорогі мої, дійшли ми до нашої славної вулиці, що прилягає до ставу, яку ми просто називали Кут. На початку цієї вулиці стояла корчма, що межувала з городом найкращого зразкового господаря. Навпроти корчми стояла величезна стодола, за нею — керат, дальше — найбільша в селі пасіка, потім — комора, де літом в рухомій бочці переганявся (,,тріпався") мед. Кілька метрів дальше стояла глибока криниця, а коло неї — хата господаря. Зимою ви могли в хаті застати худорлявого господаря з окулярами на носі і ,,Сільським господарем" в руках, де можна було прочитати, як і коли обробляти землю, як сіяти, збирати і т.п.

Літом ви бачили господаря, як він порається біля бджіл у захисній металевій сітці. Цей господар називався Теодор і був рідним братом славного нашого героя — легендарного січового стрільця сотника Івана Цяпки-Скоропада.

Народився наш герой у цій хаті, яку я ще добре пам'ятаю, бо не раз жалили мене Цяпкові бджоли, а Теодор тоді в заплату і на перепросини давав мені кусок вощини з медом і тоді наступало обопільне замирення. Пухлина поволі зникала, а бджоли спокійно гуділи й роїлися.

І дотепер ще у моїй пам'яті весна — це тепле березневе сонечко, перший виліт Цяпкових бджіл та журчіння потічків з талих снігів. Отже ж народився в цій хаті наш лицар, а що лицар, то й сумніву нема, бо він ще в колисці рученятами задушив гадюку (хоча гадюки у нас не водилися), а іншим разом русалочка зі ставу через відкрите вікно поклала в колиску коло хлопчика дві блискучі металеві підкови. Селяни так і ворожили: ,,Бути Іванові лицарем!"

І насправді, Цяпка став лицарем Залізної остроги, про що ми співаємо в стрілецьких піснях.

Виростав наш Іван, став уже й коней водити ,,на ніч" далеко за став, мужнів і скоро завоював авторитет серед своїх ровесників. Часто ставав в обороні дівчат і їх симпатія були завжди по стороні Івана.

Час минав і треба було подумати вже, куди податися, хлопцеві, чи може залишитися гречкосієм? Іван вчився добре, і вирішили, що треба йому далі вчитися, отже послали його в гімназію.

Закінчення буде.

Зустріч з М. Горбалем у Дітройті

Зустріч із репресованим поетом, Миколою Горбалем у Дітройті мгр Віра Андрушків почала цитатою з поеми гіндуського поета Таґоре, ідеєю якої є нескорена боротьба за свої ідеали. Боротьба неприборканих борців за права нашого народу не минула безслідно, вона стала рушієм широкого та глибокого пробудження України. Хто міг подумати, що ми будемо свідками маркантної зустрічі, якою була зустріч Володимира Яворівського і Юрія Шимка. Це ж два окремі світи, люди які виросли в діяметрально різних світоглядових полосах, але як легко вони знайшли спільну мову, коли йшлося про покращання долі нашого народу. В. Андрушків звернула увагу на присутній гурт наших студентів із Вейнського і Мишиґенського університетів та ТУСМ-у, що вже давно турбувався долею М. Горбаля, бо ще в 1986 році конгрес українських студентів постановив брати активну участь в обороні Горбаля.

Дальшим ходом вечора провадила М. Стефанюк — перекладач поезій М. Горбаля на англійську мову. Коротко подаючи його біографію, згадала роки скитальщини його родини, виселеної з рідної Лемківщини, роки студій, вчителювання в Івано-Франківському та вкінці перший засуд на п'ять літ табору та два роки заслання за „антирадянську аґітацію та пропаґанду", в його поемі „Дума". По закінченню цієї кари повернувся до Києва, де став членом Гельсінкської Спілки та знову був двічі арештований. Микола Горбаль 16 років свого молодого життя провів в таборах та в'язницях.

Але роки знущань не зломили його сильної волі не здержали творчого поетичного процесу і, що цікаве, з психологічного боку, не позначились на його лагідному світосприйманню. Його поезія з років переслідувань, хоча включає болючі рефлексії, має на собі печать його глибоко релігійного, майже містичного способу думання. Він також композитор і його пісню „Над потоком", в якій говориться про кущ калини, що даремно очікує повороту пташки, та пісню „Білий камінь" з надзвичайним відчуттям їх настроєвості відспівала Христина Липецька при супроводі Юрія Стасіва.

Як заявив у своїй промові Микола Горбаль, ці довгі роки знущань допомогла йому перебути ласка та опіка Бога і сильна віра в Нього. І нема в його творчості бажання пімсти. Це було дійсно глибоко зворушливе почути таку заяву з уст людини, яка народилась і виросла в системі атеїстичної ідеології.

Передаючи нам привіт з далекої Батьківщини, він запевняв, що хоча в часи поневолення багато найкращих синів України покидало її, то все знаходились та знаходяться люди, що своїм пламенним словом, своєю моральною силою не дали і не дають народові заснути. На це маємо доказ із сьогоднішнього розвитку політичних дій на Україні. Гельсінкська Спілка, до якої він вже довгі роки належить, це найбільш зорганізований рух. Під сучасну пору вона старається з'єднати в своїх рядах найкращі та найбільш свідомі українські сили. Своїм головним завданням Спілка уважає працю над відродженням національної свідомости, яку хоче осягнути в єдности, з кожною свідомою національною групою. Але ми повинні усвідомити собі, що це буде повільний процес, бо навіть таке основне завдання, як навчання української мови, не може наступити через ніч, з браку вишколених вчительських кадрів. Вкорінення російської мови в Україні є таке сильне, що навіть щирі українські патріоти часто на політичних зібраннях говорять по російськи. Він сам думає, що невелика під сучасну пору газета організації „Рух", мала б багато більше читачів, якби була написана також російською мовою.

Політичний поділ нашої еміґрації його не тривожить, тільки коли виступаємо на зовні, а стремліннях освободити чи допомогти нашому народові, ми повинні іти з'єднані.

Розповідаючи про політичні маніфестації в Україні, він звернув увагу на акцію поліційних провокаторів, які стараються довести до конфлікту з владою. На ширшу скалю робить це також уряд, який старається впроваджувати непорозуміння між національними меншинами в Україні.

Відрадним явищем процесу відродження є активна участь молоді, що запевняє його майбутнє продовження.

Також відродження наших церков на Україні, поширить та скріпить національну свідомість народу, що є найголовнішим чинником нашого духовного відродження, та в майбутньому вільної української держави.

Володимир Баран

Хочуть...

(Закінчення зі стор. 1)

лему суспільства, посилення процесу перебудови і демократизації, збільшення продукції товарів першої потреби, відповідальність політичних сил за долю „батьківщини", громадянство і державне право та багато інших важливих проблем.

Юрій Афанасьєв, історик і один з керівників парляментарної опозиції, заявив, що „ми є свідками творення авторитетно-тоталітарної сили, очолюваної ініціятором перебудови". Він перестерігав членів Верховної Ради, перед існуючою небезпекою і пропонував, щоб М. Ґорбачов чи інший кандидат на президента ставав до виборів, як усі інші кандидати на урядові пости. Опозиція каже, що з'їзд народних депутатів вибере М. Ґорбачова президентом на чотири роки, підвищить його повновласті і тоді народи СССР хай забудуть про демократію, принаймні до 1994 року.

УОКЦентр у Філядельфії потребує допомоги

Почалося від тривожних поголосок: „Ви чули? Черник відходить. Що тепер буде?.. Центр завалиться".

Філядельфія 4-го грудня довідалася, що в Українському Освітньо-Культурному Центрі справді наступили зміни. Того дня д-р Олександер Черник, дотеперішній президент Центру, передав булаву новому президентові інж-ові Борисові Захарчукові. І треба ствердити, що ця зміна на олімпі УОКЦентру не спричинила катаклізмів, що їх заповідати песимісти.

Мало цього. Коли філядельфійці довідалися, хто є новим президентом Центру і коли дізналися дещо більше про нього, то і найбільші песимісти погодилися, що новий президент має теж виїмкові кваліфікації.

Б. Захарчук, який є інженером-електриком, упродовж 25 років працював у ділянці комп'ютерів, є професором-ад'юнктом у Дрексельському університеті і власником фірми, яка дораджує завідує приватними інвестиціями. Новий президент Центру є теж віцепрезидентом Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії та упродовж останніх 15 років — членом дирекції цієї нашої фінансової установи. Слід подати, що кредитівка пожертвувала у 1988 році 130 тисяч дол. на розбудову УОКЦентру.

Варто додати, що інж. Б. Захарчук і його дружина пожертвували дотепер понад 10,000 дол. на УОКЦ. Немає сумніву що довголітній досвід нового президента УОКЦентру у фінансових справах буде дуже корисний для УОКЦ, на якому ще тяготить довгу у зв'язку з добудовою і перебудовою Центру 440,000 дол.

Та і найбільший фінансовий експерт не вдіє тут нічого без жертвенности української громади.

4-го лютого ц. р. УОКЦентр почав т. зв. „Фонатон": молоді добровільці телефонують до наших громадян і просять про пожертви на сплату довгу Центру.

Члени дирекції УОКЦентру у Філядельфії з новим президентом Центру інж. Борисом Захарчуком (п'ятий зліва у першому ряді).

Будьмо щедрими. 440,000 дол. довгу — це 50,000 дол. відсотків, які Центр і ми тратимо кожного року зовсім непродуктивно. Коли вам важко рішитися на велику пожертву, подумаймо про такі справи:

— Подумаймо, яку величезну, прямо безцінну службу виконує Центр на полі нашого культурного, освітнього і громадського життя у Філядельфії й околиці.

Подумаймо, який великий позитивний вплив на виховання наших дітей мають гарні, повновартісні приміщення в УОКЦентрі для наших українознавчих шкіл.

Пригадаймо собі велику, дуже прихильну статтю Мелісси Дриббен, яка була поміщена 6-го липня минулого року у „Філядельфія Інквайрері". У цій статті М. Дриббен ставила УОКЦентр і українську громаду дуже високо, вище понад усі інші етнічні групи Філядельфії. Користь для нас від таких прихильних статтей у великому щоденнику дуже велика, а така стаття була б неможлива без існування гарного (зокрема тепер, після розбудови) УОКЦентру.

Подумаймо, скільки жертвує на УОКЦентр невеликий гурт активістів Центру, який дає не тільки високі фінансові пожертви, але теж дуже присвячує багато праці.

Подумаймо про жертвенність такого приятеля УОКЦентру, як Петро Лютий, винахідник і власник малого підприємства, яке будує ним запроєктовані різного роду комерційних розмірів машини (наприклад, для масового печення різних „паїв" та іншого печива), який завжди знаходить час, щоб інсталювати, або направляти у Центрі різні водопроводні й інші влаштування. Як треба щось нагле направити, то приходить і пізно увечорі, або вночі, і вся ця праця, що варта за останніх сім років щонайменше 100 тисяч долярів — зовсім даром. У додатку до цього М. Лютий і його дружина належить до групи великих жертводавців на фонд розбудови Центру.

Коли ми подивляємо гарні квітники перед Центром або коли бачимо у бюрах Центру розкішні далії, що мають незвичайний діяметр 12 і більше інчів, то це діло Йосифа Марійчука. У серпні 1989 року, на конкурсі філядельфійського Товариства годівельників далій, він здобув перше місце за жовту 13-інчову далію, якій дав назву „Україна". Тепер ця далія є у каталогах любителів далій і її назва у тих каталогах „Україна".

Й. Марійчук у додатку до прикраси УОКЦентру назовні і з середини розкішними квітами присвячує зовсім дарово дуже багато свого часу різним дрібним направкам, чищенню підлоги і т. п.

Подібних високоідейних, дуже жертвенних приятелів УОКЦентру є, на щастя, більше.

У коридорі УОКЦентру висить велика металева пропам'ятна таблиця, на якій є увіковічнені прізвища жертводавців, що пожертвували на УОКЦ 1000 і більше долярів. Подбаймо, щоб наше прізвище було високо на цій таблиці.

Я. Татомир

Кардинал Б. Лов молився за визволення УКЦеркви в Україні

З митрополичої канцелярії кардинала Бернарда Лова повідомили о. Александра Кенеза; що кардинал Бернард Лов хотів би відвідати церкву Христа Царя в Бостоні і взяти участь у Святій Літургії і молитися за страждаючу українську Церкву на Україні, котра бореться за своє існування.

Використовуючи цю нагоду, о. А. Кенез і церковний комітет запросили кардинала Лова на неділю, 15-го січня, взяти участь у Святій Літургії, а також на спільну Просфору, яку наша парафія щороку влаштовує, на що Кардинал Лов погодився.

Вже кілька днів перед приходом кардинала Б. Лова до нашої парафії було поміщено обширне повідомлення в багатьох місцевих американських часописах про відвідини, які зробить кардинал в українській церкві і буде молитися за Українську Католицьку Церкву, яка 43 роки була зліквідована комуністичним урядом і яка цілий час перебувала в підпіллю, а сьогодні стала знову вільною.

В неділю, 15-го січня, о годині 9-ій рано кардинал Б. Лов прибув в асисті монсіньйора Тімоти Мора до парафіяльного дому, з котрого в супроводі процесії впроваджено кардинала до церкви, де при вході Валя Осбурґ і Михайло Носаль вручили йому цвіти і впровадили до головного престола, о. А. Кенез від себе і парафії передав кардиналові різьблений хрест, привезений з України. Парох церкви отець А. Кенез відслужив Святу Літургію, під час якої співав церковний хор під диригентурою інж. Ігоря Коваля.

Кардинал Б. Лов виголосив святочну проповідь, в якій згадав, що ми українці святкували Тисячоліття Хрищення України, наша Церква переживала великі і тяжкі часи, однак вона завжди була вірна Богові, і тому Бог її ніколи не опустить. По закінченні Святої Літургії кардинал уділив вірним Боже благословення, а хор відспівав йому „Многая літа".

По Святій Літургії кардинал відвідав парафіяльний дім, де мав короткий відпочинок, під час котрого жінки церковного комітету докінчували підготовку до спільного обіду.

Кардинал Бернард Лов читає Євангелію. Йому асистує о. А. Кенез.

Кардинал Б. Лов промовляє на спільній Просфорі в церкві Христа Царя в Бостоні.

Знову при вході до церковної залі шкільні діти привітали кардинала квітами і при оплесках залі впроваджено його до головного стола. Майстер церемонії адвокат Богдан Зозуля, вітаючи його, представив присутнім, котрі привітали кардинала вставанням з місць і гучними оплесками. По молитві, котру провів о. А. Кенез, слідувала роздача просфори, котрою ділилися присутні. Потім був смачний обід, який підготовили пані церковного комітету.

По обіді кардинал Б. Лов промовляв і в своїй промові подивляв наші пісні, музику, наші звичаї, як рівно ж пізнав він більше український народ. Він сердечно дякував за запрошення, за подарунок, який йому зробила наша парафія.

При головному столі, де сидів кардинал Б. Лов, о. А. Кенез і кількох членів церковного комітету, сиділи ще гості з України, п'ять осіб, між котрими була Ганна Михайленко політичний в'язень московських концтаборів, яка тепер перебуває на лікуванні в Бостоні. Вона також привітала Бостонську громаду і передала привіт з України.

День 15-го січня залишиться незабутнім національно-релігійним днем в серцях Бостонської громади. На закінчення кардинал сказав: „Я буду вас прощати, однак ви не підхотьте до мене, я піду до кожного стола і вас попрощаю".

Він підходив до кожного стола, кожному подав руку, з кожним обмінявся кількома словами і так перейшов цілу залю, на котрій було кілька сот присутніх, він нікого не опустив, а також присвячував багато часу дітям. Так провів кардинал Б. Лов цілу неділю між українцями.

Зворушливий був цей день для нашої парафії, котрий останеться незабутньою пам'яткою в серцях наших парафіян.

Д-р Іван Дідюк

АЛЕКСАНДЕР СОЛЖЕНІЦИН обіцяв повернутися до Советського Союзу, але тільки тоді, коли всі його заборонені твори можна буде читати в СССР. Цю обіцянку привіз до Москви з Америки приятель Солженіцина, челіст Мстислав Ростроповіч, який тепер перебуває в Москві, як диригент Вашінґтонської національної симфонічної оркестри. М. Ростроповіч вперше повернувся до Москви від 1974 року, коли він втік на Захід, тому що попав в неласку властей через допомогу Солженіцинові. М. Ростроповіч, якому советські власті повернули минулого тижня советське громадянство, наполегливо працює над тим щоби А. Солженіцину також повернули советське громадянство, яке йому відібрали в 1974 році, коли його „видворили" з СССР.

В НЕДІЛЮ, 11-го ЛЮТОГО, в японській столиці Токіо відбувся матч на звання чемпіона світу з боксу в тяжкій вазі. Майкл Тайсон, який дотепер вважався непереможним чемпіоном світу, на подив багатьох був збитий з ніг в 10-ій рунді американським боксером Джеймсом Дагласом Олнак, фінальне рішення, проголошуюче Дагласа чемпіоном світу, відкладено в зв'язку з обговоренням двома ведучими боксерськими федераціями несподіваної поразки Тайсона.

Відбудеться річний відбиванковий турнір СУМ-А

Згідно з Обіжником Осередку СУМ-А Йонкерс, черговий, традиційний річний відбиванковий турнір (жіночих, чоловічих, юначок й юнаків) дружин відбудеться в суботу, 10 березня ц.р. в спортовій залі середньої школи Лінкольн в Йонкерсі, Н. Й. Вписове 65 долярів від дружини треба вислати до 26-го лютого ц.р. на адресу: Юкреінян Амерікен Ютг Асосійшиш 301 Палісейд Аве, Йонкерс, Н. Й. 10703. Після закінчення змагань в Домі СУМ-А відбудеться товариська вечірка з перекускою.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Запоріжжя „Орбіта" в іграх за чашу Европи

Жіноча відбиванкова дружина з м. Запоріжжя „Орбіта", що в показнику табелі ігор ліги СССР займає одне з перших місць, виступає теж в іграх за чашу Европи. В чергових змаганнях за вхід до фіналу, що пройшли в місті Ліхтенворде в Голляндії, українки перемогли сильний клюб „Лонга-59" 3:0 сетами і таким чином продовжуватимуть дальші виступи за цю чашу.

Київ „Спартак" в европейському чвертьфіналі

Славна київська жіноча дружина ручного м'яча (гендболу) перемогла в Києві клюб „Баєр" з міста Леверкузен, Західня Німеччина, вислідом 24:17 і цим самим ввійшла до чвертьфіналу за чашу Міжнародної Федерації Гендболу. Найвидатнішими змагунками Київської дружини в цій грі були: Тетяна Горб, Марина Базан і Ольга Семенова. В дружині німкень відзначилися: Барбара Гізе і Сабіна Рааб.

Київ „Динамо" — переможець турніру в закритій залі

Наприкінці січня ц.р. київські футболісти взяли участь у традиційному футбольному турнірі в закритій залі в місті Штуттгарті, Західня Німеччина. Згідно з вислідами, українські футболісти ввійшли до фіналу, в якому перемогли відомий клюб бундесліги „Штуттгарт" — 4:1 і цим самим здобули трофей і фінансову

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

нагороду. Переможні голі для Києва в фінальній зустрічі здобули: Протасов-2, Литовченко і Яремчук. До речі, українські футболісти відбувають підготову в містечку Руйт, поблизу Штуттгарту, вже від початку січня ц.р. Після згаданого турніру українські футболісти мали відбути товариські змагання на Кипрі або в Ізраїлі, звідки дістали запрошення. Після цього більшість футболістів Київської дружини виїде в складі збірної імперії до ЗСА, де в суботу, 24-го лютого ц.р., на стадіоні Станфордського університету в Каліфорнії відбудуть товариську зустріч із репрезентацією ЗСА. Коли пишемо ці рядки на цю зустріч вже викупили квитки вступу понад 32,000 глядачів. І знову американська преса писатиме про „російських" футболістів, адже це вже традиція тутешніх наївних і необізнаних в цих справах спортових журналістів. Якщо йдеться про склад Київського „Динамо", то, порівнюючи з минулим роком, в ньому не сталися більші зміни. Далі виступатимуть: Чанов, Безсонів, Баль, Кузнецов, Шматоваленко, Луж ний. Михайлченко, Литовченко, Саленко, Яремчук, Заєць, Яковенко, Дем'яненко, Юран, Протасов, Жидков, Ковалець. Головним тренером далі буде Валерій Лобановський.

Василь Іванчук — четвертий...

Наприкінці січня ц.р. провід Міжнародної Шахової Федерації (ФІДЕ) в місті Люцерні, Швайцарія, проголосив списки найсильніших шахістів світу, згідно із станом на 1-го січня 1990 року. Чемпіон світу і володар Чаші світу Ґаррі Каспаров дальше займає перше місце, маючи на своєму конті 2,880 точок. В минулому році Каспаров мав 2,775.

Друге місце займає Анатолій Карпов 2,730 (його показник погіршився за останніх 6 місяців на 25 точок.

Несподівано на третє місце вийшов Ян Тімман з Голляндії 2,730 (він поліпшив свою оцінку в порівнянні з минулим роком на 45 точок).

Півроку тому відомий вже в шаховому світі український шахіст Василь Іванчук уродженець м. Бережан, нині живе у Львові, ділив 3-4 місця з Найджелом Шортом, Англія, маючи 2660 точок. Нині Іванчук збільшив цей показник, довівши свій абсолютний рекорд до 2665. Всього за минулий рік він підвищив свою оцінку на 30 точок. Дальші місця у світовій шаховій еліті займають: Валерій Салов (Ленінград) і Михайло Гуревич (Московська обл.) 2645. На сьоме місце піднявся Олександер Білявський (Львів) -2640, Найджел Шорт (Англія)-2635, Ульф Андерсон (Швеція)-2630, Віктор Корчной (Швайцарія)-2625, Любомир Любоєвич (Югославія)-2625, Сергій Долматов (Москва)-2620, Ян Ельвест (Таллін, Естонія)-2620.

Серед жінок 13-річна Юдіт Польгар (Мадярщина) займає перше місце, маючи 2550 точок. Її старша сестра, 20-річна Жужа, друга-2500, Нана Іоселіані (Грузія)-2475, 4-5 місця зайняли Майя Чибурданідзе (Грузія) і Піа Креммінг (Швеція)-2470. Нона Гапріндашвілі (Грузія)-2435, Олена Ахмиловська-Дональдсон (ЗСА)-2430, Жофія Польгар (третя із сестер). Мадярщина-2410.

Зимова спартакіяда СССР — 1990

Згідно з проголошеною програмою, цьогорічна зимова Спартакіяда, народів СССР мала розпочатися 3 лютого в Ворохті, Славську, „Тисовцю", Києві і Сіґулді. У Ворохті були пляновані лещетарське двоборство, Славську — гірські з'їзди, „Тисовцю" (Сколівський район) — вільний стиль і стрибки з трампліна, Києві — гокейові гри і перегони на козванах, в Сіґулді — бобслей і санні з'їзди.

Очолив діловий Комітет Спартакіяди на Івано-Франківщині М. Капітанчук, який між іншими відповів на запити спортових кореспондентів про підготову спортових баз: „Слід сказати, що останніми роками у Ворохті представницькі змагання стрибунів з трампліна, двоборців — не дивина. Вже тричі тут проходили міжнародні змагання „літаючих лещетарів". Це стало можливим завдяки, насамперед, введенню в дію штучної льодяної лещетарської доріжки на горі розгону трамплінів... Восени, згідно з сучасними вимогами, було розширено в П'ятихатках трасу для ковзаного кроку". Щодо спортової бази „Україна", Капітанчук сказав: „Незважаючи на всі труднощі будівельників, головний корпус „України" днями стане до ладу. Так що знайдуться місця й для глядачів". — „А як готуються до зустрічі гостей шефські організації?" — запитав кореспондент — „З ними провели нараду. Їхні представники зустрічатимуть гостей на залізничій станції в Івано-Франківську. Принагідно повідомлю, що, наприклад, першою збірною Російської Федерації опікуватимуться динамівці й працівники Ділятинського лісокомбінату, а збірною України — працівники Верховинського лісокомбінату... Поки що дуже бракує білої „ковдри". Залишається сподівати, що до 8-го лютого сніг таки випаде... проведення Спартакіяди неабияк сприяло б популяризації спорту на Прикарпатті".

Подав **(от)**

Перебудова...

(Закінчення зі стор. 2)

ред. Це є в загальному інтересі Заходу виробити координований плян у відповідь совєтським фінансовим і економічним починам. Члени західньої спільноти повинні досягнути спільний фронт в цій справі. ЗСА мусить переконати своїх союзників, що, даючи кредит СССР, становить перелиття стратегічного майна Заходу. Національна оборона повинна бути пріоритетом понад заробітками підприємств і банків. Є зовсім нелогічно давати фінансову допомогу СССР і видавати великі більйони на самооборону від можливої мілітарної загрози цієї країни. Податки американських громадян не повинні бути вживані проти них самих.

Це не означає, що СССР буде назавжди підданий остракізмові з міжнародного фінансового ринку. Але, якщо СССР бажає бути його учасником, він мусить поводитися, як партнер гідний довір'я. СССР не може ізолюватися своєю необоротною валютою і надіятися бути сприйнятим Заходом, як рівний торговельний партнер. Він не може спрямовувати свою економію мілітарним цілям і очікувати, щоб весь світ відносився до нього з довір'ям. Прийшов час, щоб СССР став відповідальним за свої недостачі і свої досягнення і поводився відповідно до прийнятих норм.

Помер...

(Закінчення зі стор. 2)

Св.п. П. Холодний, мол.

Раніше, казав він, люди щотижня могли бачити мистецтво по церквах, а тепер цього майже немає і це відбивається на всіх ділянках культури. Це дуже слушне зауваження, яке мені пригадалося у зв'язку із згадкою про малярство Холодного. Величезну прогалину в українській культурі, витворену сталінсько-брежнєвською субкультурою, не було б чим заповнити, коли б не такі мистці як Петро Холодний батько і син та їхні колеги й послідовники.

Твори Петра Холодного, мол., порозкидані по світі і якось досі не появилася монографія про його велике мистецтво. Найвидатніші його твори повинні бути зібрані і відповідно видані, — це був би один з найкращих подарунків, що їх наша діяспора може дати тепер відновлюваній культурі України. Мистець великого досвіду, вникливий, розумний, глибоко традиційний, а водночас дуже сучасний духом своєї творчости, Холодний залишив нам справжню клясику релігійного малярства. Мистець відійшов, але його мистецтво далі буде захоплювати всіх, хто вміє цінити справді завершені твори дозрілого майстертва.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ЛЮТОГО 1990 р.

Омаґа, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Згода 354-го Відд. о год. 11:30 ранку в залі УКЦеркви при 2301 Савт 16-та вул. На порядку: звіти Управи та К. Комісії і вибір нової Управ на 1990 р. Просимо усіх членів прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 18-го ЛЮТОГО 1990 р.

Чикаґо, Ілл. Звичайні загальні збори Пластового Відд. ч. 472 о год. 1-ій по пол. в Пластовій домівці ч. 2124 Вест Чикаґо Авеню в Чикаґо, Ілл. На порядку: звіти управи і Контрольної Комісії, вибір нової Управи. Після Річних зборів відбудуться Звичайні збори Відд. сля вибору делеґата і заступника на 32-гу Конвенцію УНС. Якщо на визначений час не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше і будуть правосильні. Просимо членів прибути. — Управа Відділу.

НЕДІЛЯ, 25-го ЛЮТОГО 1990 р.

Гемпстед, Н. Й. Річні збори Т-ва Запорізька Січ 327-го Відд. о год. 4-ій по пол. в приміщенні Парафіяльного Центру св. Володимира при Uniondale Ave., Uniondale, N.Y. — В. Шпачинський, гол., З. Зарицька, секр.

СЕРЕДА, 28-го ЛЮТОГО 1990 р.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Звичайні загальні збори Т-ва Свободи 25-ий Відд., о год. 4-ій по пол. в приміщенні В-ва Свободи, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. На порядку: звіти Управи і Контрольної Комісії, вибір нової Управи. Після Річних зборів відбудуться звичайні збори Відділу для вибору делеґатів і їх заступників на 32-гу Конвенцію УНС. Якщо на визначений час не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше і будуть правосильні. Проситься членів прибути. — З. Снипик, предс., Марія Савчак, секр.